

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/2.2.00/28.0301 Středoevropské centrum pro vytváření a realizaci inovovaných technicko-ekonomických studijních programů

Vytápění

BT01 – TZB II - cvičení

Cvičení | 8: **Ústřední příprava teplé vody**

Zadání

Pro zvolenou budovu (dle pořadového čísla) stanovte velikost zásobníku teplé vody a potřebu tepelného výkonu k nepřímému ohřevu TV **akumulačním, průtočným a smíšeným způsobem**.

V závěru vyhodnoťte, která varianta přípravy je pro Váš typ budovy nejvhodnější.

Typ budovy dle pořadového čísla n:

1,6,11,16,21,26	Stavba pro bydlení (vany, v bytě cca 4 osoby)
2,7,12,17,22,27	Stavba pro dočasné ubytování (kolej, 1sprcha pro pokoj - 2 osoby)
3,8,13,18,23,28	Domov důchodců (sprcha pro pokoj - 2 osoby)
4,9,14,19,24,29	Restaurace (menza, 4x dřez)
5,10,15,20,25,30	Hygienické zázemí podniku (16 sprch)

Počet spotřebních jednotek:

Stavba pro bydlení:	počet osob	50+n;
Kolej (sprchy):	počet osob	70+n, 600 m ² ;
Domov důchodců:	počet osob	30+n;
Menza:	počet jídel	500+n
	úklid	300 m ² ;
Hygienické zázemí podniku - směnný provoz:		
	počet osob na směně (sprchování)	50+n
	úklid	200 m ²

Řešení

Potřeba teplé vody (tepla) za periodu (per) a její rozdělení v průběhu periody tvoří základní údaje pro návrh zařízení na přípravu teplé vody. Potřebu teplé vody vyjadřujeme v m³/per, potřebu tepla pro přípravu teplé vody v kWh/per. Při výpočtu vycházíme z počtu spotřebních jednotek (osob, lůžek, jídel,...) a ze specifických potřeb za periodu.

Normové hodnoty specifických potřeb podle ČSN 06 0320 pro různé druhy budov a různé činnosti najdete v Příloze 1 – tab. 1.

Pro návrh průtokových ohřevů je důležité stanovit požadovaný průtok teplé vody. Při výpočtu vycházíme z předpokládaného počtu současně používaných výtokových armatur a přítoků teplé vody do těchto armatur. Normové hodnoty přítoků naleznete v Příloze 1 – tab. 4.

Smíšené ohřívání je případ, kdy průtokové ohřívání je doplněno zásobníkem teplé vody pro pokrytí krátkodobých odběrových špiček.

Příklad:

Hotel pro 80 osob - ubytování, 750 m² pro úklid dle požadavků - informace investora

7-9 hod	20%
9-11 hod	5%
16-18 hod	30%
19-23 hod	45%

1. Návrh zásobníkového ohřevu teplé vody (dle ČSN 060320)

Denní potřeba teplé vody 80 osob x 0,06 + 7,5 x 0,02 = **4,95 m³**

$$Q_{2t} = 1,163 \cdot V_{2p} \cdot (\theta_2 - \theta_1)$$

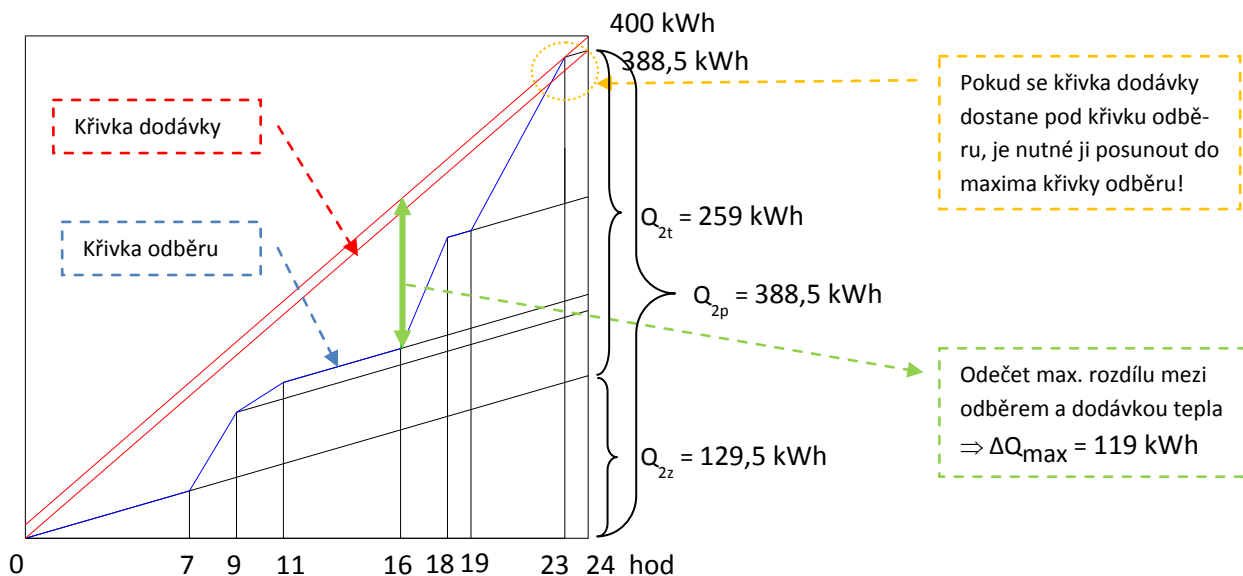
$$Q_{2t} = 1,163 \times 4,95 \times 45 = \mathbf{259 \text{ kWh}}$$

Teplu ztracené (24 hod. cirkulace) $Q_{2z} = Q_{2t} \cdot z = 259 \times 0,5 = \mathbf{129,5 \text{ kWh}}$

$$Q_{2p} = Q_{2t} + Q_{2z} = 259 + 129,5 = \mathbf{388,5 \text{ kWh}}$$

7-9 hod	20%	51,8 kWh (t. odebrané)	77,7 kWh (t. celk.)
9-11 hod	5%	12,95 kWh	19,4 kWh
16-18 hod	30%	77,7 kWh	116,55 kWh
19-23 hod	45%	116,55 kWh	174,8 kWh

Odběrový diagram – křivka odběru tepla ze zásobníku a dodávky tepla do zásobníku (nutné sestavit v měřítku!)

Velikost zásobníku : $V_z = \Delta Q_{\max} / (1,163 \cdot \Delta \theta) = \mathbf{2,3 \text{ m}^3}$

Jmenovitý výkon ohřevu: $Q_{1n} = (Q_1/t)_{\max} = 400 / 24 = \mathbf{17 \text{ kW}}$

Potřebná teplosměnná plocha (80/60)

$$\Delta t = \frac{(T_1 - t_2) - (T_2 - t_1)}{\ln \frac{(T_1 - t_2)}{(T_2 - t_1)}} = (25 - 50) / -0,69 = \mathbf{36,2}$$

$$A = (Q_{1n} \cdot 10^3) / (U \cdot \Delta t) = 17000 / (420 \cdot 36,2) = \mathbf{1,1 \text{ m}^2}$$

2. Průtokový ohřev teplé vody

Počet sprch 40 (2 - lůžkové pokoje)

$$Q_{1n} = \Sigma (n_v \cdot q_v) \cdot s = 40 \cdot 12 \cdot 0,8 = 384 \text{ kW}$$

kde

n_v počet výtokových zařízení

q_v tepelný výkon přítoku do výtokového zařízení

S součinitel současnosti

3. Smíšený ohřev teplé vody

Hodinová špička - odhad (Max. mezi 16 až 18 hod.)

$$(4,95 \times 0,3) / 2 = 0,74 \text{ m}^3$$

Požadavek výkonu (se zahrnutím ztraceného tepla)

$$116,55 / 2 = 58 \text{ kW}$$

Potřebná teplosměnná plocha (80/60)

$$A = (Q_{1n} \cdot 10^3) / (U \cdot \Delta t) = 58000 / (420 \cdot 36,2) = 3,8 \text{ m}^2$$

Vybraná varianta - návrh:

Smíšený ohřev teplé vody

OKC NTR 750 I, 3,7 m² - (pozn. v době odběru teplé vody bude nižší ztráta cirkulací, než je předpokládáno, proto se jeví i plocha výměníku 3,7 m² dostatečnou).

Příloha 1:

Tab. 1 Bilance potřeby TV a tepla

ČSN 06 0320 Tepelné soustavy v budovách – Příprava teplé vody – Navrhování a projektování (2006)

Druh objektu	Měrná jednotka	Činnost	Spotřeba	Teplo	Součinitel současnosti s
			V_{zp} $m^3 \cdot per.^{-1}$	E_{zp} $kWh \cdot per.^{-1}$	
Stavby pro bydlení	1 osoba	umývání vaření úklid	0,082	4,3	do 35 os. = 1,0 až 1000 os. = 0,2 Viz. tab. 2
Stavby pro dočasné ubytování	1 osoba	sprchy umývání vany	0,06	2,5	internát = 1,0
Internáty	1 osoba		0,1	3,5	
Svobodárny	1 osoba				Svobodárna = 0,6
Hotely					Hotel do 50 lůžek = 1,0 přes 50 lůžek = 0,8
	100 m ²	úklid	0,02	0,8	
Školy	1 žák	umývání	0,02	0,8	podle vybav. 0,2-1,0
	100 m ²	úklid	0,02	0,8	Úklid = 1,0
Zdravotnictví polikliniky	1 vyšetřený	umývání včetně personálu	0,02	0,7	1
nemocnice	1 lůžko	umývání	ležící 0,02	0,7	mytí = 1,0
	1 lůžko	umývání + sprcha	chodící 0,05	1,8	mytí + 1sprcha = 1,0
	1 lůžko	umývání včetně personálu	0,25	10	¹⁾ komplexní činnost = 1,0
domovy důchodců	1 lůžko	umývání včetně personálu	0,2	7	komplexní činnost = 1,0
ozdravovny	1 lůžko	umývání včetně personálu	0,1	3,5	komplexní činnost = 1,0
kojenecké ústavy	1 dítě	umývání včetně personálu	0,125	5	komplexní činnost = 1,0
jesle, dětské domovy	1 dítě	umývání včetně personálu	0,07	2,5	komplexní činnost = 1,0
	100 m ²	úklid	0,02	0,8	úklid = 1,2– 1,5
Očistné lázně	1 osoba	2 x sprcha + vana	0,16	6,5	1
	100 m ²	úklid	0,02	0,8	úklid = 1,2

Vaření a mytí nádobí jen výdej	1 jídlo	Mytí jídelního nádobí	0,001 -80° C	0,1	Bez myčky nádobí = 1,0
					S myčkou nádobí = 0,5
malý sortiment jídel příprava a výdej restaurační provoz	1 jídlo	Mytí varného a jídelního nádobí	0,0015-80° C	0,15	Bez myčky nádobí = 1,0
	1 jídlo		0,002 -80° C	0,2	S myčkou nádobí = 0,7
	100 m ²	úklid		0,8	úklid = 1,0
Sociální zařízení podniků a sportovních zařízení	1 os./sm	umyvadla	0,02	0,8	1
	1 os./sm	sprchy	0,04	1,4	1
	100 m ²	úklid	0,02	0,8	úklid = 1,0

Součinitel prodloužení doby dodávky p_d : čistý provoz 1; špinavý provoz 1,5; značně špinavý provoz 2.

¹⁾ Pod pojmem komplexní činnost se rozumí umývání osob, umývání nádobí a úklid.

Tab. 2 Součinitel současnosti pro bytové objekty

Počet bytů n_b	10	50	100	150	200	250
Součinitel současnosti s	0,85	0,41	0,28	0,24	0,21	0,2

Tab. 3 Potřeba TV o teplotě $t = 55^\circ\text{C}$

Činnost	Doba dodávky t_d		Objem dávky V_d		Teplo v dávce E_2
	sec	hod	dm ³	m ³	kWh
Mytí osob	50	0,014	2	0,002	0,10
Umyvadlo $U_o = 0,14 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$					
mytí rukou					
mytí těla	260	0,071	10	0,010	0,52
Sprcha $U_o = 0,23 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$	400	0,110	25	0,025	1,32
Vana $U_o = 0,47 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$	300	0,085	40	0,040	2,10
(délka vany 1600 mm)	610	0,170	80	0,080	4,20
Mytí nádobí	$U_o = 0,30 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ $t_4 = 55 \text{ až } 80^\circ\text{C}$ na jedno jídlo		1	0,001	0,05
Pouze výdej jídel					
Vaření + výdej			2	0,002	0,10
Mytí podlahy + úklid	$U_o = 0,30 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ $t_4 = 55^\circ\text{C}$ na 100 m ²		20	0,020	1,05

¹⁾ Objem teplé vody o teplotě 40° C připravený smíšením se studenou vodou je 1,5 násobný

Tab. 4 Charakteristiky výtoků

Parametr	Značka	Jednotka	Baterie			
			umyvadlo	dřez	sprcha	vana
Teplota na výtoku	t_4	°C	40	55 – 80 ¹⁾	40	40
Průtok vody o teplotě t na výtoku	U_v	dm ³ · s ⁻¹	0,06	0,08	0,095	0,2
		m ³ · h ⁻¹	0,21	0,30	0,34	0,20
Přítok TUV 55°C do výtoku	U_o	dm ³ · s ⁻¹	0,04	0,08	0,065	0,13
		m ³ · h ⁻¹	0,14	0,30	0,23	0,47
Tepelný výkon přítoku TV	q_v	kW	7,3	15,7-24,4	12,0	24,6

¹⁾ Pouze pro sterilizaci nádobí.